

राक्सिराङ्ग गाउँपालिका, बागमती प्रदेश, मकवानपुर
अप्राविधिक तर्फ पाँचौ तहका सहायक (प्रशासन सेवा, सामान्य प्रशासन, राजस्व समूह), तथा
लेखापाल/आन्तरिक लेखा परीक्षक सहायक पदहरूको प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम
प्रथम पत्र : सामान्य ज्ञान र बौद्धिक परीक्षण

१. सामान्य ज्ञान

१.१ भूगोल:

- १.१.१ विश्वको भूगोल: महादेशहरू, महासागरहरू, ध्रुव, अक्षांश र देशान्तर, अन्तर्राष्ट्रिय तिथि रेखा, समय, दुरी, पर्वत श्रृङ्खला, मरुभूमि, भूकम्प, ज्वालामुखी, नदी, हिमनदी, ताल, हिमताल, जलवायु आदि।
- १.१.२ नेपालको भौगोलिक अवस्था, घरातलीय स्वरूप र प्राकृतिक सम्पदा (जलस्रोत, जीवजन्तु, वनस्पति, माटो, खनिज पदार्थ, पहाड), भौगोलिक विविधता र जनजीवन, नेपालमा पाइने हावापानीको किसिम र विशेषताहरू, हावापानीको विविधताबाट उत्पन्न भएका आर्थिक तथा सामाजिक क्रियाकलाप।

१.२ इतिहास:

- १.२.१ पहिलो र दोस्रो विश्वयुद्धहरू, म्याग्नाकार्टा, औद्योगिक क्रान्ति, फ्रान्सको राज्यक्रान्ति, रूसी अक्टोबर क्रान्ति, भारतको स्वतन्त्रता तथा चीनमा कम्युनिष्ट शासन व्यवस्थाको स्थापना
- १.२.२ किराँतकालीन, लिच्छवीकालीन र मध्यकालीन नेपालको आर्थिक, सामाजिक एवम् राजनीतिक अवस्था
- १.२.३ नेपालको एकीकरण
- १.२.४ प्रजातन्त्र, पञ्चायती व्यवस्था, जनमत सङ्ग्रह, बहुदलीय व्यवस्थाको पुनर्स्थापना, शान्ति सम्झौता, संविधान सभा र संविधानको निर्माण

१.३ नेपालको सामाजिक एवम् सांस्कृतिक अवस्था: धर्म, जातजाति, भाषाभाषी, संस्कृति, कला सङ्गीत, सांस्कृतिक सम्पदा साहित्य,

१.४ नेपालको आर्थिक अवस्था:

- १.४.१ कुल ग्राहस्थ उत्पादन र प्रमुख क्षेत्रहरूको योगदान, प्रति व्यक्ति आय, गरिबीको अवस्था, आर्थिक वृद्धि, व्यापार घाटा, रोजगारी, विप्रेषण आय, वैदेशिक लगानी
- १.४.२ कृषि, उद्योग, व्यापार, पर्यटन, यातायात, सञ्चार सम्बन्धी जानकारी
- १.४.३ आवधिक योजना, बजेट तथा खर्चको अवस्था
- १.४.४ राजस्वको आधारहरू र अवस्था

१.५ विज्ञान, प्रविधि र सञ्चार:

- १.५.१ सौर्यमण्डल: सूर्य, ग्रह र उपग्रहहरू, शिशुग्रह, उल्का, धूमकेतु-पुच्छेताराहरू
- १.५.२ पृथ्वी: परिचय, उत्पत्ति र गति
- १.५.३ विज्ञान प्रविधिको विकासबाट मानव जीवनमा परेको प्रत्यक्ष प्रभाव
- १.५.४ जैविक प्रविधि, सूचना तथा सञ्चार प्रविधि र वैकल्पिक ऊर्जा
- १.५.५ क्रम विकास र वंशाणु

राक्सिराङ्ग गाउँपालिका, बागमती प्रदेश, मकवानपुर
अप्राविधिक तर्फ पाँचौ तहका सहायक (प्रशासन सेवा, सामान्य प्रशासन, राजस्व समूह), तथा
लेखापाल/आन्तरिक लेखा परीक्षक सहायक पदहरूको प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- १.५.६ दैनिक जीवनमा प्रयोग हुने वस्तुहरू साबुन, प्लाष्टिक, रेसा, काँच, मल र कीटनाशक
- १.५.७ सञ्चार साधनको रूपमा इन्टरनेट र कम्प्युटर

१.६ शिक्षा र स्वास्थ्य:

- १.६.१ नेपालको शिक्षा (साक्षरता, विद्यालय भर्ना दर, प्राथमिक तह र माध्यमिक तहको शिक्षा, उच्च शिक्षा) र स्वास्थ्यको अवस्था (शिशु मृत्युदर, बाल मृत्युदर, मातृ मृत्युदर, स्वास्थ्य सेवा) कुपोषण,
- १.६.२ नैतिक शिक्षा, योग, ध्यान, प्राणायाम, शारीरिक व्यायाम
- १.६.३ महामारी, सर्ने तथा नसर्ने घातक रोगहरू, कोभिड-१९ सम्बन्धी तथ्यहरू

१.७ जनसङ्ख्या, वातावरण र विपद् व्यवस्थापन:

- १.७.१ जनसङ्ख्या - नेपालको जनसङ्ख्या र वृद्धिदर, प्रदेश अनुसार जनसङ्ख्याको विभाजन, सहरीकरण, बसाइ सराइको अवस्था, जनसङ्ख्याको बनौट (जातजाति, तराई पहाड हिमाल, उमेर समूह), गरिबीको राष्ट्रिय र प्रादेशिक अवस्था।
- १.७.२ वातावरण-पर्यावरण, जैविक विविधता, जलवायु परिवर्तन, हरितगृह प्रभाव, ओजोन विनास, कार्बन ट्रेड, प्रदूषण, फोहोरमैला व्यवस्थापन वन विनास, भूक्षय आदि।
- १.७.३ दिगो विकासका लक्ष्यहरू
- १.७.४ भूकम्प, बाढी पैहो, आधिहुरी, आगलागी तथा सडक दुर्घटनाको अवस्था र जोखिमहरू एवम् व्यवस्थापनको लागि भएको व्यवस्थाहरू

१.८ नेपालको शासन पद्धति र सरकार संविधान, राजनीतिक व्यवस्था, सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तह तथा जिल्लाहरू:

१.९ अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध तथा निकायहरू :

- १.९.१ नेपालको सम्बन्ध- चीन, भारत, बेलायत, अमेरिका, जापान, खाडीका मुलुकहरू, दक्षिण कोरिया, मलेसिया र इजरायल
- १.९.२ संयुक्त राष्ट्र सह तथा यस अन्तर्गतका विभिन्न निकायहरू
- १.९.३ दक्षिण एसियाली क्षेत्रीय सहयोग संगठन (सार्क) र विमिस्टिक सम्बन्धी जानकारी
- १.९.४ केही महत्वपूर्ण अन्तर्राष्ट्रिय निकायहरू: विश्व बैंक, अन्तर्राष्ट्रिय मुद्रा कोष, एसियाली विकास बैंक, विश्व श्रम सङ्गठन, विश्व स्वास्थ्य सङ्गठन, खाद्य तथा कृषि सङ्गठन, अन्तर्राष्ट्रिय सहकारी महासङ्घ (आइसिए)

१.१० राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय महत्वका गतिविधिहरू:

- १.१०.१ राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय राजनीतिक, सामाजिक, आर्थिक, वैज्ञानिक, सांस्कृतिक, खेलकुद, पुस्तक, पुरस्कार, कला, साहित्य, सङ्गीत लगायत समसामयिक घटना तथा नवीनतम गतिविधिहरू र महत्वपूर्ण व्यक्तित्व तथा विचारकहरू सम्बन्धी जानकारी।
- १.१०.२ महत्वपूर्ण अन्तर्राष्ट्रिय र राष्ट्रिय दिवसहरू

राक्सिराङ्ग गाउँपालिका, बागमती प्रदेश, मकवानपुर
अप्राविधिक तर्फ पाँचौ तहका सहायक (प्रशासन सेवा, सामान्य प्रशासन, राजस्व समूह), तथा
लेखापाल/आन्तरिक लेखा परीक्षक सहायक पदहरूको प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

१.११ अङ्ग्रेजी : Knowledge on writing correct English sentences, letters, reports according to English grammar based on the following syntactic functions:

- १.११.१. Parts of Speech: a) Noun b) Pronoun c) Adjective d) Determiner e) Verb f) Adverb
g) preposition h) conjunction and i) Interjection
- १.११.२ Concord/subject verb agreement
- १.११.३ Modal Auxiliaries
- १.११.४ Tense
- १.११.५ Infinitives and gerunds
- १.११.६ Relative Clause
- १.११.७ Voice
- १.११.८ Reported speech.
- १.११.९ Synonyms and Antonyms

१.१२. नेपाली: नेपाली भाषामा स्तरीय लेखनको लागि आवश्यक पर्ने व्याकरण अनुरूप शुद्धा शुद्धि बनाउने । यसका लागि निम्न विषयमा ध्यान केन्द्रित गर्ने:

क. वर्णविन्यास, पदसङ्गति, नाम, सर्वनाम, क्रियापद, विशेषण, काल, वाच्य, पदवर्ग, अनुकरणात्मक शब्द, कारक र विभक्ति, वचन, पुरुष, लिङ्ग, उल्टो अर्थ आउने शब्द, पर्यायवाची शब्द, तत्सम शब्द, तद्भव शब्द, आगन्तुक शब्द, उपसर्ग लागेर निर्मित शब्दहरू, प्रत्यय लागेर निर्मित शब्दहरू, समास भएर निर्मित शब्दहरू, द्वित्व भएर निर्मित शब्दहरू, ह्रस्व दीर्घ, श, ष, स लगायतका व्याकरणगत शुद्ध लेखनशैलीमा केन्द्रित विषयहरू सहितको नेपाली शुद्धाशुद्धिको ज्ञान

२. सामान्य बौद्धिक परीक्षण:

- २.१ शाब्दिक तार्किक परीक्षण: बोध, शब्दज्ञान, अनुक्रम, समरूपता, वर्गीकरण, कोडिङ-डिकोडिङ, छोटोएका अक्षर-सङ्केत मिलाउने, दिशा र दुरी ज्ञान परीक्षण, तार्किक विश्लेषण श्रेणीक्रम (पट्टातिक्रम), भनाई र कारण, आगमन, निगमन, कार्य-अवस्थाको सिलसिला ।
- २.२ मात्रात्मक (सङ्ख्यात्मक वा अङ्क सम्बन्धी) तार्किक परीक्षण: अनुक्रम (श्रेणीक्रम), समरूपता, वर्गीकरण, कोडिङ, छोटोएका सङ्ख्या (अक्षर-सङ्केत) मिलाउने, साझा गुण, मेट्रिक्स, तथ्याङ्क व्याख्या, तथ्याङ्क जाँच (रूजु), अङ्कगणितीय तर्क-क्रिया सम्बन्धी, प्रतिशत, भिन्न, दशमलव, अनुपात, औसत, नाफा, नोक्सान, मिति/पात्रो, समय र काम ।
- २.३ अशाब्दिक तार्किक परीक्षण: अनुक्रम, समरूपता, एकरूपता, वर्गीकरण, तार्किक चित्रात्मक विश्लेषण, भेन चित्र, मेट्रिक्स चित्र, त्रिभुज र वर्गहरूको रचना, चित्र वा आकृति बनावट र विश्लेषण, विन्दु स्थान र स्थिति, पानीमा देखिने आकृति, ऐनामा देखिने आकृति, अन्तर्निहित आकृति, चित्रको स्थान्तरण ।

प्रथम पत्रको लागि यथासम्भव निम्नानुसार प्रश्नहरू सोधिने छः

भाग	विषयवस्तु	उत्तीर्णङ्क	परीक्षा प्रणाली	अङ्कभार	प्रश्न संख्या * अङ्क
I	सामान्य ज्ञान र सामान्य अभिक्षमता परीक्षण (General Awareness & General Aptitude Test)	४५	बहुवैकल्पिक प्रश्न (MCQs)	६०	३० प्रश्न * २ अङ्क = ५० अङ्क
II	बौद्धिक परीक्षण			४०	२० प्रश्न * २ अङ्क = ४० अङ्क

प्रथम पत्रको भाग (Part I) सेवा सामान्य ज्ञान पाठ्यक्रमको एकाइबाट परीक्षामा यथासम्भव देहाय बमोजिम प्रश्नहरू सोधिने छः

पाठ्यक्रमको एकाइ	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
प्रश्न सङ्ख्या	४	३	३	४	३	२	२	३	२	४

प्रथम पत्रको भाग (Part II) सेवा बौद्धिक परीक्षण पाठ्यक्रमको एकाइबाट परीक्षामा यथासम्भव देहाय बमोजिम प्रश्नहरू सोधिने छः

पाठ्यक्रमको एकाइ	१	२	३
प्रश्न सङ्ख्या	५	३	१२

राक्सिराङ्ग गाउँपालिका, बागमती प्रदेश, मकवानपुर
अप्राविधिक तर्फ पाँचौ तहका सहायक (प्रशासन सेवा, सामान्य प्रशासन, राजस्व समूह), तथा
लेखापाल/आन्तरिक लेखा परीक्षक सहायक पदहरूको प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम
एवं परीक्षा प्रणाली योजना

विषय: कम्प्यूटर सीप परीक्षण (Computer Skill Test)

पाठ्यक्रमको उद्देश्य:

आजको वैज्ञानिक युगमा दैनिक जीवनमा आइपर्ने व्यावहारिक समस्या समाधानका लागि सूचना र संचार प्रविधिसँग परिचित र न्यूनतम ज्ञान, सीप र धारणा भएको व्यक्ति हुन अपरिहार्यता रहेकोछ। तसर्थ देश विकासको मेरुदण्डको रूपमा रहेको निजामती कर्मचारी छनौट गर्दा कम्प्यूटर आधारभूत ज्ञान र सीप भएको व्यक्ति छनौट गर्नु उपयुक्त हुन्छ। त्यसमा सहायक पाँचौ पदमा कार्यरत कर्मचारीहरूलाई कम्प्यूटर सम्बन्धी गर्नुपर्ने सामान्य समस्याहरू हल गर्ने क्षमता हुन अनिवार्य देखिन्छ। त्यसैले अप्राविधिक तर्फको प्रशासन सेवा, पाँचौ तह, सहायक पाँचौ वा सो सरह पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको द्वितीय चरणमा कम्प्यूटर सीप परीक्षण प्रयोगात्मक परीक्षा समावेश गरिएको हो।

प्रयोगात्मक परीक्षा योजना (Practical Examination Scheme)

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	विषयबस्तु शिर्षक	अङ्क	समय
कम्प्यूटर सीप परीक्षण (Computer Skill Test)	१०	प्रयोगात्मक (Practical)	Devnagari Typing	२.५ अङ्क	५ मिनेट
			English Typing	२.५ अङ्क	५ मिनेट
			Window Basic and Word Processing	५ अङ्क	५ मिनेट

Contents

1. Windows basic

- Introduction to Graphical User Interface
- Starting and shutting down Windows
- Basic Windows elements - Desktop, Taskbar, My Computer, Recycle Bin, etc.
- Concept of files and folders
- Searching files and folders

2. Word processing

- Creating, saving and opening documents
- Typing in Devanagari and English
- Text formatting (font, size, color, underline, italic, bold, etc) and paragraph formatting (alignment, indentation, spacing)
- Inserting header, footer, page number
- Page setting (margin, page size, orientation), previewing and printing of documents

राक्सिराङ्ग गाउँपालिका, बागमती प्रदेश, मकवानपुर
अप्राविधिक तर्फ पाँचौ तहका सहायक (प्रशासन सेवा, सामान्य प्रशासन, राजस्व समूह), तथा
लेखापाल/आन्तरिक लेखा परीक्षक सहायक पदहरूको प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम
एवं परीक्षा प्रणाली योजना

अंग्रेजी वा देवनागरी Typing Skill Test को लागि निर्देशनः

१. देवनागरी Typing Skill Test को लागि १५० शब्दहरूको एउटा Text दिइनेछ र देहाय अनुसार अंक प्रदान गरिनेछः

शुद्ध शब्द प्रति मिनेट (Correct Words/Minute)	पाउने अंक
५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	० अंक
५ वा सो भन्दा बढी र ७.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	०.५० अंक
७.५ वा सो भन्दा बढी र १० भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	०.७५ अंक
१० वा सो भन्दा बढी र १२.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.०० अंक
१२.५ वा सोभन्दा बढी र १५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.२५ अंक
१५ वा सो भन्दा बढी र १७.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.५० अंक
१७.५ वा सो भन्दा बढी र २० भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.७५ अंक
२० वा सो भन्दा बढी र २२.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	२.०० अंक
२२.५ वा सोभन्दा बढी र २५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	२.२५ अंक
२५ वा सो भन्दा बढी शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	२.५० अंक

२. English Typing Skill Test को लागि २०० शब्दहरूको एउटा Text दिइनेछ र देहाय अनुसार अंक प्रदान गरिनेछः

शुद्ध शब्द प्रति मिनेट (Correct Words/Minute)	पाउने अंक
६ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	० अंक
६ वा सो भन्दा बढी र ९ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	०.५० अंक
९ वा सो भन्दा बढी र १२ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	०.७५ अंक
१२ वा सो भन्दा बढी र १५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रतिमिनेट बापत	१.०० अंक
१५ वा सो भन्दा बढी र १८ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.२५ अंक
१८ वा सो भन्दा बढी र २१ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.५० अंक
२१ वा सो भन्दा बढी र २४ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.७५ अंक
२४ वा सो भन्दा बढी र २७ भन्दा कमशुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	२.०० अंक
२७ वा सोभन्दा बढी र ३० भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	२.२५ अंक
३० वा सो भन्दा बढी शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	२.५० अंक

३. अंग्रेजी वा देवनागरी Typing मा दिइएको Text लाई आधार मानी टाइप गरेको Text सँग भिडाई चेक गरिनेछ ।
दिइएको अंग्रेजी वा देवनागरी Text मा उल्लेखित स्थान बमोजिम परीक्षार्थीहरूले आफ्नो Text मा Punctuation टाइप नगरेको पाइएमा त्यसको शब्दमा गणना गरिने छैन । तत्पश्चात निम्न Formula प्रयोग गरी शुद्ध शब्द प्रति मिनेट (Correct Words/Minute) निकालिनेछ ।

Formula

शुद्ध शब्द प्रति मिनेट (Correct Words/Minute) = $\frac{\text{(Total Words Typed-Wrong Word)}}{\text{Time}}$